

การศึกษาปัจจัยต้นทุนชีวิตที่ส่งผลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2559

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การศึกษาปัจจัยต้นทุนชีวิตที่ส่งผลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

THE STUDY OF LIFE ASSETS IN TEENAGE PREGNANCY

ทัศนีย์ สุนทรภริมย์ 5536657 GRPC/M

วท.ม. (จิตวิทยาเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุพร อภินันท์ทเวช, M.D., ว.ว.(จิตเวชศาสตร์เด็กและวัยรุ่น), อว.(เวชศาสตร์ครอบครัว), สุริยเดว ทรีปาตี, พ.บ., ว.ว.(กุมารเวชศาสตร์), กัทรวลัย ตลิ่งจิตร, พ.บ., ว.ว.(สุติศาสตร์-นรีเวชวิทยา), ประ.ค. (ระบาดวิทยา)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยต้นทุนชีวิตระหว่างวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์และไม่ตั้งครรภ์ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงวัยรุ่นอายุ 12-19 ปี แบ่งเป็น 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มศึกษา (Case group) คือเด็กวัยรุ่นตั้งครรภ์ที่มารับบริการฝากครรภ์กับหน่วยฝากครรภ์วัยรุ่น โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 86 คน และกลุ่มควบคุม (Control group) คือ เด็กวัยรุ่นที่ไม่ตั้งครรภ์และไม่เคยตั้งครรภ์มาก่อน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาบริเวณ ใกล้เคียงกับโรงพยาบาลศิริราช โดยการจับคู่ด้านอายุ (Matching) กับกลุ่มศึกษา จำนวน 86 คน รวมทั้งสิ้น 172 คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไปและแบบวัดต้นทุนชีวิตของสุริยเดว ทรีปาตี

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยต้นทุนชีวิตสูงกว่ากลุ่มศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนรายชื่อที่มีความแตกต่างกันของ 2 กลุ่มพบว่ากลุ่มควบคุมมีร้อยละที่สูงกว่ากลุ่มศึกษา 16 ข้อ นอกจากนี้กลุ่มศึกษามีการประเมินรายชื่อไม่ผ่านเกณฑ์ถึง 21 ข้อ ซึ่งเป็นข้อมูลที่บ่งชี้ถึงการเป็นกลุ่มเสี่ยง ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ต้นทุนชีวิต ผลการเรียน ระดับการศึกษา มารดามีบุตรคนแรกเมื่ออายุน้อยกว่า 20 ปี คนในครอบครัวมีบุตรคนแรกเมื่ออายุน้อยกว่า 20 ปี ผู้ทำหน้าที่ผู้ปกครองหลัก ระดับการศึกษาบิดา อาชีพมารดา รายได้ของครอบครัว ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ความรู้สึกลบอุ่นเมื่ออยู่บ้าน และการสูบบุหรี่ ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นพลังบวกที่อ่อนแอ ที่วัยรุ่นกำลังประสบปัญหาและต้องการความช่วยเหลือเชิงลึกโดยเร่งด่วน นำมาซึ่งการพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันปัญหาวัยรุ่นตั้งครรภ์ ซึ่งรวมถึงการป้องกันความเสี่ยงเฉพาะสำหรับกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง และการเสริมสร้างปัจจัยป้องกันสำหรับกลุ่มวัยรุ่นทั่วไป

คำสำคัญ: ต้นทุนชีวิต วัยรุ่น วัยรุ่นตั้งครรภ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

THE STUDY OF LIFE ASSETS IN TEENAGE PREGNANCY**THATSANEE SOONTRAPIROM 5536657 GRPC/M****M.Sc. (CHILD, ADOLESCENT AND FAMILY PSYCHOLOGY)****THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUPORN APINUNTAVECH, M.D.,
DIPLOMA THAI BOARD OF CHILD AND ADOLESCENT PSYCHIATRY,
DIPLOMA THAI BOARD OF FAMILY MEDICINE, SURIYADEO TRIPATHI,
M.D., DIPLOMA THAI BOARD OF PEDIATRICS, PATTARAWALAI
TALUNGCHIT, M.D., DIPLOMA THAI BOARD OF OBSTETRICS AND
GYNECOLOGY, Ph.D.(EPIDEMIOLOGY)****ABSTRACT**

This study aimed at comparing life assets between pregnant teenagers and non-pregnant teenagers, and at studying the relationship between basic factors and teenage pregnancy. The sample group involved female teenagers aged between 12-19 years, which were divided into 2 groups: Case Group, which included 86 pregnant teenagers who have received the antenatal care service at the Teenage Antenatal Care Unit of Siriraj Hospital; and Control Group, which included the teenagers who were not and have never been pregnant, and were studying at any educational institute near Siriraj Hospital. The Control Group was matched with the Case Group for a total of 172 teenagers. The research instruments were the questionnaires regarding general information and life assets inventory developed by Suriyadeo Tripathi.

The result showed that the life assets scores of the Control Group were higher than those of the Case Group at a significance level of .05. For different aspects of both groups, it was found that the Control Group obtained higher percentage in 16 items. In addition, the Case Group could not meet the assessment criteria of 21 items, which indicated that they are a risk group. The factors affecting teenage pregnancy at a significance level of .05 included the life assets, learning achievement, level of education, mother having the first child at an age less than 20 years, family member having the first child at an age less than 20 years, main guardian, father's level of education, mother's occupation, family income, parents' relationship, family warmth, and smoking. The results showed that the teenagers' positive powers have become weak, and they need the urgent and comprehensive assistance, which can lead to the preventive measures for teenage pregnancy as well as prevention of specific risks in high-risk groups, and the enforcement for preventive factors in general teenagers.

**KEY WORDS: LIFE ASSETS / TEENAGER / PREGNANT TEENAGER /
FACTORS AFFECTING TEENAGE PREGNANCY**

190 pages